

Summary

The aim of the dissertation is to examine canonical American narratives of the war in Vietnam from the perspective of victimhood. I argue that these texts should primarily be read in the context of the late 1970s and early 1980s, the period when they were published and received, and when the American cultural narrative of the conflict was simultaneously developing. The status of the victim of “Vietnam” turns out to be a key fact in the eventual cultural narrative, and one bestowed primarily on the American veteran. Having discussed the discourses of the time, as well as their ideological motivations, as they pertained to the conflict itself as much as to the figure of the vet, I formulate the proposition that mythologization of the war was necessary in order to obscure its historicity and to turn into an exclusively American affair. In this way, the country of Vietnam becomes a symbolic landscape of American myth, in which the American tragedy of the war is set. I set out to deconstruct the various strategies of representations employed in canonical narratives in order to perform this type of mythologization. In the final chapter I turn to the representations of the U.S. soldiers and Vietnamese civilians in the canonical films and books, so that I can trace the strategies used to establish and explain the various forms of victimhood. I come to the conclusion that the American Vietnam canon to a large degree hinges on the problem of handling war crime. The thesis approaches the problem of victimhood in the contexts of myth and ideology.

Streszczenie

Celem rozprawy jest zbadanie kanonicznych narracji amerykańskich dotyczących wojny w Wietnamie pod kątem problemu wiktyimizacji. Wychodzę od założenia, iż teksty te powinny być odczytywane głównie w kontekście późnych lat 70. i 80., czyli okresu, kiedy zostały one wydane oraz kiedy rozwijała się amerykańska narracja kulturowa dotycząca konfliktu. Status ofiary „Wietnamu” okazuje się być kluczowym aspektem tej kulturowej narracji, przyznanym przede wszystkim amerykańskim weteranom. Przedyskutowawszy kwestię ówczesnych dyskursów odnoszących się do wojny w Wietnamie oraz postaci weterana, a także ich ideologicznych pobudek, formułuję propozycję wedle której mitologizacja wojny wietnamskiej była niezbędna by przesłonić jej historyczność i uczynić z niej wyłącznie amerykańską sprawę. W ten sposób państwo Wietnam staje się symbolicznym krajobrazem amerykańskiego mitu, w którym rozgrywa się amerykańska tragedia. Moim celem jest dekonstrukcja różnych strategii przedstawiania Wietnamu oraz jego mieszkańców w kanonicznych narracjach, które dopuszczają się owej mitologizacji. W ostatnim rozdziale rozprawy zajmuję się przedstawieniami żołnierzy USA oraz wietnamskich cywilów, aby prześledzić strategie użyte to ustanawiania oraz wyjaśniania różnych „typów” ofiar wojny. W konkluzji zauważam, iż amerykański kanon wojny wietnamskiej w dużej mierze polega na „radzeniu sobie” z problemem zbrodni wojennej. Rozprawa odnosi się do kwestii statusu ofiary w kontekście mitu i ideologii.